

## РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

**между Европейската икономическа общност и Република Коста Рика, Република Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

от една страна,

ПРАВИТЕЛСТВАТА НА КОСТА РИКА, САЛВАДОР, ГВАТЕМАЛА, ХОНДУРАС, НИКАРАГУА И ПАНАМА,

от друга страна,

КАТО РАЗГЛЕЖДАТ традиционните приятелски връзки между държавите-членки на Европейската икономическа общност (наричана по-нататък "Общността") и Република Коста Рика, Република Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама (наричани по-нататък "Централна Америка"), които укрепнаха през последните девет години благодарение на установяването на ползотворен политически диалог и на икономическо сътрудничество, които следва да бъдат задълбочени,

КАТО ПРИПОМНЯТ ценната помощ, която представлява за Централна Америка осъществяването на споразумението за сътрудничество, подписано на 12 ноември 1985 г. в Люксембург и на заключителните комуникета от заседанията на министрите от Общността и Централна Америка,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ангажираността си към принципите на Хартата на Организацията на обединените нации и към нормите на международното право, демократичните ценности и спазването на правата на човека и като подчертават значението на резолюцията, приета от Съвета и държавите-членки на Общността на 28 ноември 1991 г. за правата на човека, демокрацията и развитието,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ отбелязания напредък по отношение на мира и демокрацията в страните от Централна Америка чрез процеса на диалог и национално помирение, предприет в този регион, както и значителните усилия, положени за спазване правата на човека,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че развитието е главно условие за укрепването на мира и демокрацията и основно изискване за насърчаване на икономическите и социални права на народите от Централна Америка,

КАТО ПРИЗНАВАТ значението, което Общността отдава на развитието на търговията и на икономическото сътрудничество с развиващите се страни и като отчитат също

насоките и резолюциите ѝ за сътрудничество с развиващите се страни от Латинска Америка и Азия,

КАТО ПРИЗНАВАТ положителните последици от процеса на модернизация и на икономическа реформа, както и либерализацията на търговията, която въведеха правителствата на държавите от Централна Америка, както и необходимостта да се придружават тези реформи с насърчаване на социалните права на тези слоеве от населението, които се намират в най-неблагоприятно положение, и убедени, че сътрудничеството на Общността представлява важен елемент в премахването на проблемите, свързани с изключителна бедност, която изпитва този регион;

КАТО СЪЗНАВАТ значението да се спомогне за по-пълното интегриране на Централна Америка в световната икономика;

УБЕДЕНИ в значението на световната свободна търговия, принципите на многостранната търговска система и увеличаването на инвестициите, както и спазването на правата на интелектуална собственост;

КАТО ПРИЗНАВАТ особено значение, което страните отдават на опазването в по-голяма степен на околната среда с цел постигане на устойчиво развитие;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД спешната необходимост да се засили международното сътрудничество в борбата за решаване на проблемите, свързани с наркотиците;

КАТО ОТЧИТАТ необходимостта да се повиши значимостта на ролята на жената, като основен елемент в процеса на развитието;

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ осъществения от Системата за интегриране на Централна Америка (SICA) напредък, в резултат на реформите в Хартата на Организацията на държавите от Централна Америка (ODECA), съдържащи се в протокола от Tegucigalpa и като отчитат факта, че Централна Америка е съставена от развиващи се страни;

УБЕДЕНИ в необходимостта от установяване на нов етап на сътрудничество между двата региона в съответствие със заключенията от VIII –та Конференция на Министрите в Сан Хосе и като признават, че основната цел на споразумението е укрепването, задълбочаването и разнообразяването на връзките между страните,

РЕШИХА да сключат настоящото споразумение и посочиха за тази цел като техни пълномощни представители:

ЗА СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ:

Niels Helveg PETERSEN  
Министър на външните работи на Дания  
Председател на Съвета на Европейските общности

Manuel MARIN  
Член на Комисията на Европейските общности

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА КОСТА РИКА  
Bernd H. NIEHAUS QUESADA  
Министър на външните работи

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА САЛВАДОР  
Д-р. José M. PACAS CASTRO  
Министър на външните работи

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА ГВАТЕМАЛА  
Gonzalo MENENDEZ PARK  
Министър на външните работи

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА ХОНДУРАС  
Mario CARIAS ZAPATA  
Министър на външните работи

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА НИКАРАГУА  
Ernesto LEAL  
Министър на външните работи

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА ПАНАМА  
Julio LINARES  
Министър на външните работи

КОИТО, след като си размениха установените за валидни и съставени в надлежна форма  
пълномощия,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

#### *Член 1*

#### **Демократична основа на сътрудничеството**

Връзките на сътрудничество между Общността и Централна Америка и всички  
разпоредби от настоящото споразумение, се основават на спазването на демократичните  
принципи и на правата на човека, които определят вътрешните и външни политики  
както на Общността, така и на Централна Америка, и които представляват основен  
елемент от настоящото споразумение.

#### *Член 2*

#### **Засилване на сътрудничеството**

Договарящите страни се задължават да засилят и разнообразят сътрудничеството си във всички области от общ интерес, особено в икономическата, финансовата, търговската, социалната, научната и търговска област и в областта на околната среда, като имат предвид по-ниската степен на развитие на страните от Централна Америка. Те също се задължават да насърчат укрепването и консолидирането на Системата за интегриране на Централна Америка.

Като отчита особения статут на страните от Централна Америка като развиващи се страни, Комисията осъществява настоящото сътрудничество по възможно най-благоприятния начин за тези страни.

### *Член 3*

#### **Икономическо сътрудничество**

1. Договарящите страни, като отчитат взаимния си интерес и краткосрочните им и дългосрочни икономически цели, се задължават да осъществят икономическо сътрудничество с възможно най-широк обхват, от който, по принцип, не се изключва нито една област на дейност. Целите на това сътрудничество в частност са:

- а) да укрепнат и разнообразят принципно икономическите им връзки;
- б) да се допринесе за устойчивото развитие на техните икономики и за повишаване на съответните им жизнени стандарти, като надлежно се взема под внимание опазването на околната среда;
- в) да се насърчава разширяването на търговията с цел разнообразяване и откриване на нови пазари и да се улесни достъпа до тях;
- г) да се насърчи потока от инвестиции и да се засили закрилата на инвестициите;
- д) да се насърчи трансфера на технологии и сътрудничеството между икономическите субекти, в частност между малките и средни предприятия, като се укрепи научната основа и се стимулират иновационните способности на страните;
- е) се създадат условия за създаване на работни места и да се подобри производителността;
- ж) се насърчат мерки за стимулиране на селското развитие и подобряване на условията на живот в градска среда;
- з) се подкрепят усилията на страните от Централна Америка за осъществяване на политики, имащи за цел модернизиране и развитие на земеделието и промишлеността;
- и) да се подкрепи процеса на интеграция на Централна Америка;
- к) да се обменя информация в областта на статистиката и методологията.

2. За тази цел, договарящите страни по общо съгласие и в техен взаимен интерес, и като отчитат съответните им компетенции и възможности, определят областите на икономическо сътрудничество, като не се изключва нито една област на дейност. Това сътрудничество се извършва, по-специално, в следните области:

а) модернизация на производствените отрасли (промишленост, аграрна промишленост, земеделие, животновъдство, рибно стопанство, рибовъдство, минна промишленост и горско стопанство);

б) енергийно планиране и ефективно използване на енергията;

в) управление и опазване на природните ресурси и на околната среда;

г) трансфер на технологии;

д) наука и технологии;

е) интелектуална собственост, включително индустриална собственост;

ж) стандарти и критерии за качество;

з) услуги, включително финансови услуги, туризъм, транспорт, телекомуникации, телематика и информатик;

и) обмен на информация по валутни въпроси и хармонизиране на макроикономическите политики с цел засилване на регионалната интеграция;

к) технически наредби отнасящи се до човешкото здраве, здравето на растенията и здравето на животните;

л) укрепване на организациите и ведомствата за икономическо сътрудничество на регионално равнище;

м) регионално развитие и погранична интеграция.

3. За да се постигнат целите на икономическото сътрудничество, договарящите страни, съгласно съответните им законодателства, полагат усилия да насърчат, наред с другото, следните дейности:

а) предоставяне на техническа помощ, по-конкретно чрез изпращане на консултанти, провеждане на специфични проучвания в определените области на сътрудничеството;

б) създаване на съвместни предприятия (joint ventures), лицензионни договори, договори за трансфер на ноу-хау технологии, дейности на подизпълнители и други такива дейности;

в) засилени контакти между стопански ръководители от двете страни чрез конференции, семинари, търговски и промишлени делегации, чиято цел е да се увеличат търговските и инвестиционни потоци, търговските преговори и общите и специализирани търговски панаири;

г) съвместно участие на фирми от Общността в панаири и изложби, провеждани в страни от Централна Америка и обратното;

д) проекти за технически и научни изследвания и обмен на експерти;

е) обмен на информация, свързана с областите на сътрудничество, обхванати от настоящото споразумение, в частност по отношение на достъпа до съществуващи или бъдещи бази данни;

ж) създаване на мрежи от стопански субекти, особено в промишления отрасъл.

#### *Член 4*

##### **Режим на най-облагодетелствана нация**

Договарящите страни си предоставят режим на най-облагодетелствана нация в търговията, в съответствие с Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ).

#### *Член 5*

##### **Развитие на търговското сътрудничество**

1. Договарящите страни се задължават да развиват и разширяват във възможно най-висока степен търговията, като отчитат икономическата ситуация на всяка от страните и улесняват търговските сделки между тях, доколкото е възможно.
2. За тази цел страните се стремят да проучат методите и средствата за намаляване и премахване на пречките, затрудняващи развитието на търговията, в частност нетарифни бариери, като се отчита вече извършената работа в тази област от международните организации.
3. Договарящите страни, при необходимост, оценяват възможността за установяване на процедура за взаимна консултация.

#### *Член 6*

##### **Средства за постигане на търговското сътрудничество**

За да се постигне по-активно търговско сътрудничество, договарящите страни вземат мерки, чиято цел е:

- да се насърчат срещите, обмена и контактите между стопанските ръководители от двете страни с цел да се определят стоки, които са подходящи за продажба на пазара на другата страна,
- да се улесни сътрудничеството между техните митнически служби, в частност по отношение на професионалното обучение, опростяване на процедурите и разкриване на митнически нарушения;
- да се насърчат и подкрепят дейности за стимулиране на търговията като семинари, симпозиуми, търговски и промишлени панаири и изложби, търговски и други посещения, търговски седмици, пазарни проучвания и други дейности,
- да се осигури подкрепа за съответните им организации и предприятия, за да осъществяват взаимно изгодни дейности;

- да се отчитат съответните им интереси във връзка с достъп до пазара на суровини, полуфабрикати и готови изделия и във връзка със стабилизирането на световните пазари на суровини в съответствие с целите договорени в съответните международни организации;
- разглеждане на начините и средствата за улесняване на търговията и премахване на бариерите пред търговията, като се взема предвид работата на международните организации.

## *Член 7*

### **Промислено сътрудничество**

1. Договарящите страни насърчават разширяването и разнообразяването на производствената база на страните от Централна Америка в промишлеността и услугите, като по-специално насърчават инициативите за сътрудничество между малките и средни предприятия на двете страни, които имат за цел да улеснят достъпа на такива предприятия до източници на капитал, пазари и подходящи технологии, както и поощряват съвместните предприятия.

2. За тази цел, страните, в рамките на техните отговорности, насърчават проекти и действия, които благоприятстват за:

- укрепването и разширяването на мрежите, създадени за целите на сътрудничеството;
- широко използване на инструментите на Общността за насърчаване, в частност финансовият инструмент "Инвестиционни партньори на Европейската общност" (ECIP)\*, *inter alia* чрез по-голямо използване на финансовите институции на Централна Америка;
- сътрудничеството между стопанските ръководители, като смесени предприятия, подизпълнителска дейност, трансфер на технологии, лицензиране, приложни изследвания и франчайзинг.

## *Член 8*

### **Инвестиции**

1. Договарящите страни се споразумяват:

- да насърчават, доколкото позволяват техните правомощия, правила и съответни политики, увеличаване на взаимно изгодни инвестиции;

- да подобрят климата, благоприятстващ взаимните инвестиции, като насърчават по-конкретно споразумения за стимулиране и закрила на инвестициите между държавите-членки на Общността и страните от Централна Америка.

2. За да се постигнат тези цели, договарящите страни се споразумяват да вземат мерки, които да спомогнат за насърчаването и привличането на инвестиции с оглед определяне на нови възможности и благоприятстване на тяхното осъществяване.

Тези мерки включват:

- а) организиране на семинари, изложби и делегации от стопански ръководители;
- б) обучение на стопански субекти с оглед изготвяне на инвестиционни проекти;
- в) техническа помощ, която е необходима за осъществяване на съвместно финансиране;
- г) мерки в рамките на програмата “Инвестиционни партньори на Европейската общност” (ЕСІР).

3. Формите на сътрудничество могат да включват публични, частни, национални или многостранни организации, включително регионални финансови институции, както от Централна Америка, така и от Общността.

#### *Член 9*

### **Сътрудничество между финансовите институции**

Договарящите страни се стремят да насърчат в зависимост от техните нужди и в рамките на съответните им програми и законодателство, сътрудничество между финансовите институции под формата на:

- обмен на информация и опит в области от взаимен интерес. Тази форма на сътрудничество ще се осъществи, наред с другото, чрез организирането на семинари, конференции и работни срещи),
- обмен на консултанти,
- техническа помощ,
- обмен на информация в статистиката и методологията.

#### *Член 10*

### **Научнотехническо сътрудничество**

Договарящите страни, като отчитат взаимния си интерес и целите на техните политики в областта на науката, се задължават да развиват научнотехническо сътрудничество, което по-конкретно има за цел:

- да се насърчи обмена на учени между Европейската общност и Централна Америка,
- да се установят по-тесни връзки между научнотехническите общности на двете страни, като се вземат предвид изследователските центрове, които съществуват в двата региона,
- да се стимулира взаимно изгодния трансфер на технологии,
- да се реализират мерки с оглед постигане целите на изследователските програми, които са от интерес за двата региона,
- да се засили изследователският капацитет на страните от Централна Америка, като се насърчават проекти, в които участват центрове за научнотехнически изследвания и се стимулират техническите и приложни изследвания,
- да се създадат възможности за икономическо, промишлено и търговско сътрудничество.

2. За развитието на научнотехническото развитие, страните се договарят да определят съвместно областите на тяхното сътрудничество, като отчитат нуждите от развитие на производствените отрасли на Централна Америка, без да се изключва нито един отрасъл от самото начало.

Тези области включват:

- разработване и управление на научнотехнически политики,
- опазване и подобряване на околната среда, особено опазване и възстановяване на дъждовни гори и пограничните земеделски райони,
- възстановяеми енергийни източници и рационално използване на природните ресурси;
- тропично земеделие, аграрна промишленост и риболов,
- здраве, хранене и социална закрила най-общо и тропически болести в частност,
- други области като жилищно настаняване, градоустройство, планиране и развитие, транспорт и съобщения,
- регионална интеграция и сътрудничество в областта на науката и технологиите,
- биотехнологии с приложение в медицината и земеделието,
- таксономични изследвания на местната флора и фауна, които позволяват създаването на биологичен индекс с приложение в медицината, земеделието и други области,

3. Договарящите страни подпомагат и насърчават действията, които позволяват постигането на целите на тяхното сътрудничество, в частност:

- реализирането на съвместни научнотехнически изследователски проекти от частни и публични изследователски центрове и други компетентни институции от двете страни,
- обучение на подходящо ниво, предназначено за изследователи от Централна Америка в научно-развойната област, в частност чрез семинари, курсове и конференции в европейски центрове, обмен на експерти и технически кадри, отпускане на стипендии за специализация и стажове;
- обмен на научна информация чрез съвместно организиране на семинари, работни групи, работни срещи и конференции, на които присъстват учени от най-висок ранг от двете договарящи страни,
- разпространение на научнотехническа информация и ноу-хау.

#### *Член 11*

### **Сътрудничество в областта на стандартите**

Без да се накърняват международните им задължения, в рамките на техните компетенции и в съответствие с техните законодателства, договарящите страни вземат мерки, предназначени да намалят различията в областта на метрологията, стандартизацията и сертификацията, като насърчават използването на съвместими системи за стандарти и сертификация. За тази цел, по-специално, те насърчават,:

- връзките между експертите и техническата помощ с цел улесняване на обмена на информация и проучвания в областта на метрологията, стандартите, контролът на качеството, промоция и сертифициране на качеството, и насърчаване на техническата помощ в тази област,
- обмена и контактите между органите и институциите, специализирани в тези области,
- мерки, които имат за цел постигане на взаимно признаване на системите и стандартите за сертифициране на качеството,
- консултации в съответните области.

#### *Член 12*

### **Интелектуална и промишлена собственост**

1. Договарящите страни се задължават, в съответствие с техните законови и подзаконови разпоредби и политики, да гарантират подходяща и ефективна закрила на правата на интелектуална и промишлена собственост, включително географски обозначения и наименования по място на произход и повишаване на закрилата, при необходимост.

2. Страните от Централна Америка, в рамките на техните възможности, подписват международните конвенции за интелектуална и промишлена собственост.

### *Член 13*

#### **Сътрудничество в рудодобива**

Като вземат под внимание въпросите, свързани с околната среда, договарящите страни се споразумяват да насърчават сътрудничеството, за да развият рудодобива.

Това сътрудничество ще се осъществи главно под формата на действия, които имат за цел:

- да насърчат предприятия от двете страни да участват в проучване, разработване, добив и предлагане на минералните им ресурси,
- да създадат дейности, които насърчават малките и средни предприятия, работещи в рудодобива,
- да обменят опит и технологии, свързани с проучване, разработване и добив на минерални ресурси, както и да провеждат съвместни изследвания, за да увеличат възможностите за технологично развитие.

### *Член 14*

#### **Сътрудничество в областта на енергетиката**

Договарящите страни признават значението на енергийния отрасъл за икономическото и социално развитие и са готови да засилят сътрудничеството си в тази област, а именно във връзка с енергийното планиране, икономията и ефективното използване на енергия и проучване на нови енергийни източници. Засиленото сътрудничество ще вземе под внимание последиците за околната среда.

За да постигнат тези цели, договарящите страни се договарят да поощрят:

- съвместни проучвания и изследвания;
- оценка на потенциални и алтернативни енергийни източници и използването на енергоспестяващи технологии в производствените процеси,
- непрекъснати контакти между отговорниците за енергийното планиране,
- изпълнение на съвместни проекти и програми в тази област.

### *Член 13*

#### **Сътрудничество в областта на транспорта**

Като признават значението на транспорта за икономическото развитие и за интензифициране на търговията, договарящите страни приемат необходимите мерки за осъществяване на сътрудничество по отношение на всички видове транспорт.

Сътрудничеството ще се съсредоточи по-конкретно върху следното:

- обмен на информация относно съответната политика в областта на транспорта на страните и теми от взаимен интерес,
- програми за икономическо, юридическо и техническо обучение, предназначени за стопанските субекти и лицата, ръководещи ведомства в публичния сектор;
- защита, особено във връзка с програми за модернизация на инфраструктурата.

#### *Член 16*

### **Сътрудничество в областта на информационните технологии и телекомуникациите**

1. Договарящите страни като осъзнават факта, че информационните технологии и телекомуникациите са от особено значение за икономическото и социално развитие и заявяват, че са готови да насърчат сътрудничеството в области от взаимен интерес, главно по отношение на следното:

- насърчаване на инвестициите и на съвместните инвестиции,
- стандартизация, изпитвания за съответствие и сертификация,
- селски и мобилни телефонни системи, наземни и космически телекомуникации като транспортни мрежи, сателити, оптични влакна и цифрови мрежи с интегрирани услуги (ISDN) и пренос на данни,
- електроника и микроелектроника,
- компютризация и автоматизация,
- изследвания и разработване на нови информационни технологии и телекомуникации.

2. Това сътрудничество се осъществява по-конкретно чрез:

- насърчаване на съвместни проекти, свързани с научно-развойна дейност, създаване на информационни мрежи и бази данни, улесняване на достъпа до съществуващи база данни и информационни мрежи;
- сътрудничество между експерти,
- експертни оценки, проучвания и обмен на информация,
- обучение на научни и технически кадри,
- определяне и осъществяване на проекти от общ интерес.

#### *Член 17*

### **Сътрудничество в областта на туризма**

Договарящите страни съгласно тяхното законодателство, допринасят за сътрудничеството в областта на туризма със страните от Централна Америка, което следва да се постигне чрез конкретни мерки, като:

- обмен на информация и проучвания относно възможностите за развитие на туризма,
- помощ в областта на статистиката и обработката на данни,
- обучение,
- организация на мероприятия и участие в панаири, които рекламират региона на Централна Америка,
- насърчаване на инвестициите и съвместните инвестиции с цел разширяване на туризма.

#### *Член 18*

#### **Сътрудничество в областта на околната среда**

Договарящите страни заявяват желанието си да си сътрудничат тясно при опазването, съхраняването и управлението на околната среда, като се съсредоточават върху решаване на проблемите, свързани със замърсяването на водите, почвата и въздуха, ерозията, изразходването, обезлесяването, прекомерната експлоатация на природни ресурси, градската концентрация и продуктивно опазване на дивата и водната флора и фауна, като се избягва нерационалната им експлоатация и предлагане на пазара, по-специално, когато става въпрос за защитени видове.

За тази цел, страните полагат усилия да осъществят съвместни действия, насочени към:

- създаване и укрепване на компетентни структури от публичния и частния сектор в областта на околната среда в Централна Америка,
- стимулиране на образованието в областта на околната среда на всички нива и широко разпространяване на информация относно проблемите и тяхното решаване с цел да се повиши информираността на обществеността;
- осъществяване на проучвания, проекти и техническа помощ,
- организиране на срещи, семинари, работни групи, обмен на технически кадри и на отговорни служители, които са специалисти в тази област;
- обмен на информация и опит;
- провеждане на проучвания и изследвания за осъществяване на съвместни програми и проекти, насочени към предотвратяване и контрол на природни бедствия,
- насърчаване на развитието и алтернативно икономично използване на защитените зони, като се има предвид специфичните характеристики на тези зони.

## *Член 19*

### **Сътрудничество в областта на биологичното разнообразие**

Договарящите страни полагат усилия да установят сътрудничество, което има за цел опазването на биологичното разнообразие. Такова сътрудничество трябва да се основава на три критерия, а именно на социално-икономическата ползност, опазването на околната среда и интересите на местното население.

## *Член 20*

### **Сътрудничество за развитие**

С оглед повишаване на ефективността на сътрудничеството в посочените по-долу области, страните се стремят да изготвят многогодишна програма.

Освен това, страните признават, че желанието да се допринесе за по-добро управлявано и устойчиво развитие предполага даването на приоритет на проекти за развитие, предназначени да задоволят жизнените нужди на най-бедните хора в Централна Америка, както и на ролята на жените в процеса на развитие. Страните също признават, че развитието и проблемите, свързани с околната среда са тясно свързани.

В частност, сътрудничеството в тази област ще включва действия, предназначени за борба с крайната бедност, за намаляване на последиците от реструктурирането и да се насърчи създаването на нови работни места, като се поощряват мерки, които имат отражение върху реструктурирането на икономиката и отчитат макроикономически и секторни проблеми, както и проблеми, свързани с институционалното развитие.

Доколкото е възможно, това сътрудничество се осъществява в тясно сътрудничество с държавите-членки.

## *Член 21*

### **Сътрудничество в земеделието, горското стопанство и селските райони**

Договарящите страни се споразумяват да установят сътрудничество в областта на земеделието, селското стопанство, аграрната промишленост, хранително-вкусовата промишленост, животновъдството и тропическите продукти с оглед повишаване степента на развитие.

За тази цел, в дух на сътрудничество и добра воля и като вземат под внимание съответните законодателства на двете страни, договарящите страни разглеждат:

- възможности за увеличаване на търговията със земеделски продукти, продукти от горското стопанство, от аграрната промишленост и тропически продукти,

- здравни мерки, мерки, отнасящи се до здравето на растенията и здравето на животните и свързани с околната среда с оглед премахване на всички възможни пречки за търговията в тази област.

По същия начин и при спазване на принципите на устойчиво развитие, договарящите страни се стремят да насърчат сътрудничеството в следните области:

- развитие на земеделието;
- опазване и устойчиво развитие на следните ресурси: почва, вода, гори, флора и фауна,
- земеделската и селска среда,
- обучение на човешки ресурси в области, които интегрират новите земеделски, лесовъдни и животновъдни техники, както и управление на стопанската дейност,
- обмен между технически кадри, производители и институции от двете страни с оглед насърчаване и улесняване на търговските и инвестиционни проекти,
- земеделски изследвания,
- осъвременяване и свързване на базите данни и статистическите данни от земеделието и горското стопанство.

## Член 22

### Сътрудничество в областта на рибното стопанство

Договарящите страни решават да засилят и да развият сътрудничеството си в областта на рибното стопанство, по-специално по отношение на оценката на ресурсите, традиционния риболов и аквакултурите, *inter alia*, чрез:

- изготвяне и осъществяване на специални програми и проекти в икономическата, търговската и наuchнотехническата област,
- насърчаване на частния сектор за участие в развитието на този отрасъл.

## Член 23

### Сътрудничество в областта на здравето

Договарящите страни се споразумяват да си сътрудничат с цел за подобряване на общественото здраве, главно на тези слоеве от населението, които се намират в неравностойно положение, като се съсредоточават преди всичко върху рисковите групи.

За тази цел те се стремят да развият съвместни изследвания, трансфер на технологии, обмен на опит и техническа помощ, в частност, по отношение на:

- управление на здравните служби и администрацията, особено по отношение на първичната здравна помощ,
- разработването на програми за професионално обучение и образование в здравния сектор,
- програми и проекти за подобряване на санитарните условия (с цел, по-конкретно, предотвратяване на ендемични болести и инфекции) и социалното благополучие в градските и селски райони,
- обучение на основния медицински персонал,
- лечения и превенция на синдрома на придобита имунна недостатъчност (СПИН),
- грижите за майките и децата и семейно планиране,
- превенция и лечение на холера.

#### *Член 24*

### **Сътрудничество в областта на социалното развитие**

1. Договарящите страни, в рамките на техните правомощия и в съответствие с техните законодателства, установяват широкомащабно сътрудничество, което има за цел да засили социалното развитие, особено чрез подобряване на условията на живот на най-бедните слоеве от населението в страните от Централна Америка.

2. Мерките и действията, които следва да се предприемат с оглед постигането на тези цели, включват подкрепа, главно под формата на техническа помощ, в следните области:

- закрила на децата,
- насърчаване на ролята на децата,
- подкрепа за процеса за включване на сивата икономика в официалната икономика,
- програми за образование и помощ за младите, които се намират в особено трудно положение,
- мерки, предназначени да ограничат социалните последици от програмите за реструктуриране, в частност чрез проекти, които могат да стимулират създаването на работни места,
- управление на социалните служби,
- подобряване на условията на живот и на хигиена в градските и селски райони.

#### *Член 25*

## **Сътрудничество в борбата с наркотици**

Договарящите страни се задължават съгласно техните правомощия да координират и увеличат усилията си за предотвратяване, намаляване и премахване на нелегалното производство, разпространение и употреба на упойващи вещества, наркотици и психотропни вещества, като се отчита извършената работа в тази област от регионалните и международни организации.

Сътрудничеството, с подкрепата на специализираните в тази област институции, включва:

- проекти за обучение, образование, лечение, детоксикация и възстановяване на наркомани,
- програми за превенция на нелегалната употреба на наркотици,
- изследователски програми,
- мерки, които имат за цел да насърчат алтернативното развитие, включващи алтернативни култури,
- обмен на информация по тези въпроси, включително информация относно мерките, свързани с изпирането на пари,
- програми за контрол на търговията с прекурсори, химически продукти и психотропни вещества.

Договарящите страни могат по взаимно съгласие да разширят сътрудничеството си, като включат други области.

### *Член 26*

## **Сътрудничество, свързано с помощ за бежанци, разселени лица и завърнали се по домовете си лица**

Страните потвърждават отново желанието си да продължат сътрудничеството си на широка основа с цел да улеснят повторната интеграция на бежанци, разселени лица и завърнали се по домовете си лица от Централна Америка в производствения живот, чрез:

- подкрепа на подготовката на действия, свързани със сътрудничеството, съвместно със страните-бенефициери и с Международната конференция за бежанците от Централна Америка (Cirefca),
- осъществяването на специфични проекти с партньори, специализирани в тази област: Върховният комисар на ООН по въпросите на бежанците, държавните органи в страните-бенефициери и неправителствените организации (НПО) с признат опит от двете страни.

### *Член 27*

## **Сътрудничество в укрепването на демократичния процес в Централна Америка**

Договарящите страни се споразумяват да подкрепят демократичните институции и демократичния процес в Централна Америка, особено във връзка с организирането и наблюдаването на свободни и прозрачни избори, укрепването на правовата държава, спазване на правата на човека и участие на цялото население без дискриминация в политическия и социален живот.

За постигането на тези цели, страните предприемат следното:

- осъществяване на многогодишната програма за насърчаване правата на човека, приета в Лисабон през февруари 1992 г.,
- изготвяне и осъществяване на други специфични проекти, предназначени за подкрепа на демократичните институции в Централна Америка.

#### *Член 28*

### **Регионална интеграция и сътрудничество**

Договарящите страни насърчават осъществяването на действия, които имат за цел развитието на регионалната интеграция в Централна Америка.

По-конкретно, приоритет се дава на действия, имащи за цел:

- да се предостави техническа помощ за техническите и практически аспекти на интеграцията,
- да се насърчи подрегионалната търговия и търговията между регионите,
- да се развива регионалното развитие в областта на околната среда,
- да се укрепят регионалните институции и да се подкрепи осъществяването на съвместни политики и дейности,
- да се насърчи развитието на регионални комуникации.

#### *Член 29*

### **Сътрудничество в областта на публичната администрация**

Договарящите страни се споразумяват да си сътрудничат по въпроси, свързани с администрацията и институционалната организация, включително организацията на правната система.

За тази цел те осъществяват действия, които имат за цел да насърчат по-специално обмена на информация и курсовете за обучение на национални държавни длъжностни лица и служители с оглед увеличаване на ефективността на публичната администрация.

Това сътрудничество ще се основава на съществуващите институции на Общността и в Централна Америка.

### *Член 30*

#### **Сътрудничество в областта на информацията, комуникацията и културата**

Договарящите страни се споразумяват да действат съвместно в областта на информацията и комуникацията, за да се повиши разбирането за характера и целите на Европейската общност и на Централна Америка и да се насърчат държавите-членки и страните от Централна Америка да засилят културните си връзки.

В частност, тези мерки ще бъдат под формата на:

- обмен на информация по въпроси от общ интерес в областта на културата и информацията,
- организиране на културни мероприятия и обмен, в частност обмен на университетско равнище,
- подготвителни проучвания и техническа помощ за съхраняване на културното наследство.

### *Член 31*

#### **Сътрудничество в областта на обучението**

С оглед подобряване обучението на човешки ресурси в региона на Централна Америка, договарящите страни засилват сътрудничеството си в области от взаимен интерес, като вземат предвид новите технологии в тази област.

Такова сътрудничество може да бъде под формата на:

- действия за подобряване обучението на ръководни кадри, технически кадри, професионалисти, както и на квалифицирани работници,
- действия със силен мултипликационен ефект, обучение на инструктори и технически ръководители, които вече заемат отговорни постове в публични и частни предприятия, администрацията, публичните служби и службите на икономическа организация,
- конкретни програми за обмен на експерти, на ноу-хау и на технологии между институциите за обучение в страните от Централна Америка и Европа, особено в техническия, научния и професионален сектор,
- програми за ограмотяване в рамките на проекти в областта на здравето и социалното развитие.

## *Член 32*

### **Средства за осъществяване на сътрудничеството**

1. Договарящите страни се задължават да предоставят на разположение в рамките на техните възможности и като използват техни механизми, съответните средства за постигане на целите на сътрудничеството, предвидено в настоящото споразумение, включително на финансови средства. В тази връзка, винаги когато е възможно се извърша многогодишно планиране и се определят приоритетите, като се отчетат нуждите и степента на развитие на страните от Централна Америка.
2. За да се улесни осъществяването на мерките за сътрудничество, посочени в настоящото споразумение, страните от Централна Америка дават на експерти от Общността гаранции и улеснения, които са необходими за изпълнението на техните задачи.

## *Член 33*

### **Съвместен комитет**

1. Договарящите страни се споразумяват да запазят Съвместния комитет, учреден съгласно Споразумението за сътрудничество от 1985 г. Съвместният комитет е съставен от представители на Общността и от страни от Централна Америка, подпомагани от представители на органите за интеграция от Централна Америка.
2. Съвместният комитет има за задача:
  - да следи за правилното функциониране на настоящото споразумение,
  - да координира и определя приоритета на дейности, проекти и конкретни операции във връзка с целите на настоящото споразумение и предлага средства за осъществяването им,
  - проучва и следи развитието на търговията и сътрудничеството между страните,
  - изготвя всички необходими препоръки за насърчаване разширяването на търговията и засилване и разнообразяване на сътрудничеството,
  - търси подходящи средства за предотвратяване на проблеми, които биха могли да възникнат при тълкуването и прилагането на това споразумение.
3. Дневният ред на заседанията на Съвместния комитет се определя по взаимно съгласие. Комитетът изготвя сам разпоредбите, отнасящи се до честотата и мястото на провеждане, председателството и други въпроси, които могат да възникнат и, когато е необходимо, създават подкомитети.

## *Член 34*

### **Други споразумения**

1. Без да се накърняват разпоредбите на договорите за създаване на Европейските общности, нито настоящото споразумение, нито всяко действие, предприето съгласно настоящото споразумение, засягат по някакъв начин правомощията на държавите-членки на Общността да предприемат двустранни действия със страните от Централна Америка в областта на икономическото сътрудничество и да сключват, при необходимост, нови споразумения за икономическо сътрудничество със страните от Централна Америка.

2. При условията на разпоредбите на параграф 1 относно икономическото сътрудничество, разпоредбите на настоящото споразумение заменят разпоредбите на споразуменията, сключени между държавите-членки на Общността и страните от Централна Америка, когато такива разпоредби са несъвместими или идентични с разпоредбите на настоящото споразумение.

#### *Член 35*

### **Клауза за териториално прилагане на споразумението**

Настоящото споразумение се прилага, от една страна, за териториите, в които Договорът за създаване на Европейската икономическа общност се прилага и при условията, предвидени в този договор, и от друга страна, за териториите на шестте страни от Централна Америка, страна по настоящото споразумение.

#### *Член 36*

### **Приложения**

Споразуменията представляват неразделна част от настоящото споразумение.

#### *Член 37*

### **Влизане в сила и мълчаливо продължаване**

Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от месеца, следващ датата, на която страните са се уведомили за приключването на необходимите за тази цел юридически процедури. То остава в сила за срок от пет години. Споразумението се продължава мълчаливо за срок от една година, освен ако една от договарящите страни не го денонсира на другата в писмен вид шест месеца преди датата на изтичането на срока му.

Асо денонсирането е извършено от една от страните от Централна Америка, това денонсиране не засяга по никакъв начин прилагането на споразумението за другите договарящи страни.

#### *Член 38*

### **Правна сила на текстове**

Настоящото споразумение е съставено в два екземпляра на немски, английски, датски, испански, френски, гръцки, нидерландски и португалски езици, като всеки от тези текстове има еднаква сила.

### *Член 39*

#### **Клауза за развитие**

1. Договарящите страни могат да развиват и усъвършенстват това споразумение, за да засилят сътрудничество и да го допълват със споразумения, отнасящи се до специфични отрасли или дейности.
2. В рамките на прилагането на настоящото споразумение всяка договаряща страна може да изготви предложения, имащи за цел разширяването на обхвата на взаимното сътрудничество, като отчитат придобития опит при неговото изпълнение.

За Съвета на Европейските общности:

Por el Consejo de las Comunidades Europeas

For Rådet for De Europæiske Fællesskaber

Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften

Άέά ôĭ Ōōĭâŷēēĭ ôŷĭ Åōñŭđâŷēĭ ÊĭēñōĤōŷĭ

For the Council of the European Communities

Pour le Conseil des Communautés européennes

Per il Consiglio delle Comunità europee

Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen

Pelo Conselho das Comunidades Europeias

Por el Gobierno de la República de Costa Rica

За правителството на Република Коста Рика:

Подпис: (не се чете)

Por el Gobierno de la República de El Salvador

За правителството на Република Салвадор:

Подпис: (не се чете)

Por el Gobierno de la República de Guatemala

За правителството на Република Гватемала:

Подпис: (не се чете)

Por el Gobierno de la República de Honduras

За правителството на Република Хондурас:

Подпис: (не се чете)

Por el Gobierno de la República de Nicaragua  
За правителството на Република Никарагуа:  
Подпис: (не се чете)

Por el Gobierno de la República de Panamá  
За правителството на Република Панама:  
Подпис: (не се чете)

## *ПРИЛОЖЕНИЕ*

### **РАЗМЯНА НА ПИСМА ОТНОСНО МОРСКИЯ ТРАНСПОРТ**

#### *Писмо № 1*

Уважаеми господине,

Ще Ви бъда задължен, ако потвърдите следното:

Когато Рамковото споразумение за сътрудничество между Европейската общност и Република Коста Рика, Република Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама бе подписано, страните се задължиха да решават по подходящ начин въпроси, свързани с функционирането на морския транспорт, особено когато развитието на търговията може да бъде възпрепятствано. В това отношение ще се търсят взаимно изгодни решения, като се спазва принципът за свободна и лоялна търговия.

Беше договорено също така, че тези въпроси също трябва да бъдат обсъдени от Съвместния комитет.

Моля приемете, уважаеми господине, моите най-дълбоки почитания.

*От името на Съвета на Европейските общности*

#### *Писмо № 2*

Господине,

Имам честта да потвърдя получаването на Вашето писмо и да потвърдя следното:

Когато Рамковото споразумение за сътрудничество между Европейската общност и Република Коста Рика, Република Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама бе подписано, страните се задължиха да решават по подходящ начин въпроси, свързани с функционирането на морския транспорт, особено когато развитието на търговията може да бъде възпрепятствано. В това отношение ще се търсят взаимно изгодни решения, като се спазва принципа за свободна и лоялна търговия на търговска основа.

Беше договорено също така, че тези въпроси също трябва да бъдат обсъдени от Съвместния комитет.

Моля приемете, уважаеми господине, моите най-дълбоки почитания.

*За Централна Америка*

## **ЕДНОСТРАННА ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА ОТНОСНО ЧЛЕН**

### **8**

Страните от Централна Америка декларират с настоящото, че те са готови да започнат преговори, по молба на всяка държава-членка на Европейската икономическа общност, които имат за цел сключването на двустранни споразумения за закрила и насърчаване на инвестициите.

## **ЕДНОСТРАННА ДЕКЛАРАЦИЯ НА ОБЩНОСТТА ОТНОСНО ЧЛЕН 32**

Общността потвърждава намерението си да предостави приоритетна помощ на проекти от регионален характер и декларира, че е готова да засили сътрудничеството както в качествено, така и в количествено отношение. Паричните средства, които следва да се предоставят за тази цел, ще съответстват както на разширения обхват на това споразумение, така и на значителното увеличение на средствата, предвидени в насоките за сътрудничество с развиващите се страни от Азия и Латинска Америка през 90-те години. Тези вноски ще формират част от отпуснатия бюджет.

## **ЕДНОСТРАННА ДЕКЛАРАЦИЯ НА ОБЩНОСТТА ОТНОСНО СПЕЦИАЛНИТЕ ОБЛЕКЧЕНИЯ, ПРЕДОСТАВЕНИ НА ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕИО) № 3900/91 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 1991 Г.**

Общността декларира с настоящото, че е готова:

- а) да проучи въздействието върху страните от Централна Америка и другите развиващи се страни на специалните облекчения, предоставени в рамките на общата система за преференции;
- б) да продължи диалога по този въпрос със страните от Централна Европа;
- в) да възложи на Комисията да оцени ситуацията, когато срокът на валидност, определен за предоставянето на съответните преференции (1994 г.) изтече, по-специално по отношение на изменението на условията, които са били взети под внимание при предоставянето на тези преференции.

**ЕДНОСТРАННА ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА ОТНОСНО  
СПЕЦИАЛНИТЕ ОБЛЕКЧЕНИЯ, ПРЕДОСТАВЕНИ НА ЦЕНТРАЛНА  
АМЕРИКА СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕИО) № 3900/91 ОТ 16  
ДЕКЕМВРИ 1991 Г.**

Централна Америка подчертава приоритета, който отдава на преференциалния режим, предоставен от Европейската общност в рамките на системата за общи преференции.

Този режим е от особена важност за Централна Америка при подкрепата на мирния процес, укрепването на демокрацията и националното възстановяване на региона, а също и за усилията, които се полагат с цел крехките икономики на страните от Централна Америка, техните общества и демократични институции да не бъдат засегнати от проблемите, свързани с наркотиците.